

'Bethlehem'
Missionshuset i Bredballe

Bredballe Byvej 59

Bredballe Lokalhistoriske Forening
2004

Forord

Dette årshefte om Bredballe Missionshus er udarbejdet af Carsten K. Andersen med hjælp fra Svend Aage Hansen til foto og research. Oplysninger er hentet fra forskellige kildematerialer: Hornstrup Sogn (1949) af Marius Hansen, foreningens protokoller, avisudklip fra private og Vejle byhistoriske arkiv, fotos stillet til rådighed af Ejner Studstrup, uddrag af 100 års jubilæumsskrift 1989 (af V. Videbæk, I. og Aa. Schneider) samt interviews med lokale personer.

Foreningen vil hermed takke alle bidragydere for deres arbejde, der er med til at fastholde en væsentlig del af sognets historie.

Oktober 2004

Bestyrelsen

Foreningens skrifter:

1. *Kære Jakob og Karen !, 1996*
2. *Bredballe Kirke 1907-1997, 1997*
3. *Fiskeriet ved Bredballe Strand, 1998*
4. *Bredballe Centralskole, 1999*
5. *A. Ustrups Baadebyggeri, 2000*
6. *William Jansens Værft 1956-1962, 2001*
7. *Bredballe Mølle, 2002*
8. *Bredballe Alderdomshjem, 2003*
9. *'Bethlehem', Missionshuset i Bredballe, 2004*

Bredballe Lokalhistoriske Forening har arkiv på Hældagerskolen og kan kontaktes gennem bestyrelsen:

<i>Bent Mikkelsen,</i>	<i>tlf. 7581 5516</i>
<i>Birgit Johansen,</i>	<i>tlf. 7581 5699</i>
<i>Mogens Jacobsen,</i>	<i>tlf. 7581 5821</i>
<i>Helle Christensen,</i>	<i>tlf. 7581 5965</i>
<i>Gert Jansen,</i>	<i>tlf. 7581 6205</i>

Park fra Bredballe med Missionshuset og Kirken

Møllen til højre og Enggården under kirken –
foto fra ca. 1910.

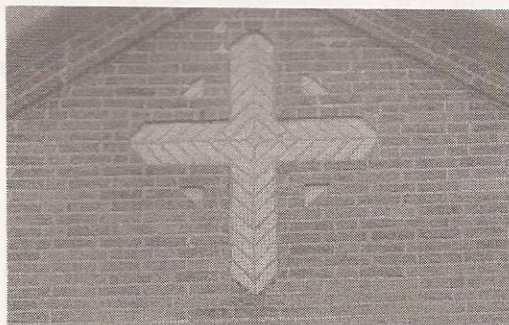
Missionshuset 'Bethlehem', Bredballe Byvej 59

Det oprindelige hus er 22 alen langt og 13 alen bredt (1alen = 63cm), bygget i røde teglsten med sort skifertag.

Indvendig med en forstue og lille køkken og bag ved mødesalen.

Huset er senere udvidet med en tilbygning i 1981.

På den østre gavl er indmuret gule mursten i korsmotiv, der er et af kristendommens mest karakteristiske symboler.

Huset er da også opført af beboere i sognet med det formål at have et samlingssted, hvor Guds Ord var det centrale lytte- og samtaleemne.

Fra begyndelsen var det planen, at bygningen skulle indvies til en slags kirkehus, så kirkelige handlinger (dåb, nadver m.v.) kunne forrettes. Men det blev afslået af de gejstlige myndigheder (sidst i 1888).

Beboerne var optaget af at have deres egen 'menighed' og bygning, idet de fandt afstanden besværlig til de nærmest beliggende kirker i Engum, Hornstrup og Vejle. (Bredballe kirke er først indviet i 1907)

Huset er opført i slutning af 1880'erne og indviet tirsdag den 10. september 1889.

Prisen herfor var 3000 - 4000 kr.

Set i historisk lys en præstation for et lille landsby- og fiskersamfund, der trods små indtægter udviste offervilje og frivillig indsats for at byggeriet blev en realitet. Således blev grunden skænket af en enkelt person.

En mere detaljeret redegørelse om personerne, der var med fra starten, omtales senere.

I 1892 blev huset tilskødet Indre Mission (IM), der på det tidspunkt var en aktiv forening i sin udbredelse over det ganske land. - Bredballe Missionshus blev nr. 66 af missionshuse, der var tilskødet/bygget af 'Foreningen for den Indre Mission', siden den blev stiftet i september 1853 af folk på Ringsted-egnen.

De efterfølgende billeder og omtaler vil berette om de personer og foreninger, der har været med til at skabe liv og aktivitet i og omkring Bredballe Missionshus. Det er selvsagt ikke nogen fyldestgørende beretning, men udpluk af forskelligt kildemateriale – aviser, interviews og protokoller i hvilke der er et meget stort spring fra 1941 – 1980, hvor protokoller mangler.

Husets navn 'Bethlehem' er nævnt i de første beretninger fra indvielsen. Om navnet er blevet benyttet igennem tiderne må de ældste i sognet kunne afdække. De sidste årtier er huset for det meste blevet benævnt som Bredballe Missionshus.

**Announce i Indre Missions Tidende,
for tirsdag den 10. september 1889**

Missionsmøder.

Om Gud vil, bliver der Indre-Missionsmøder i:
Bredballe ved Vejle — Indvielse af Missions-
huset Kl. 10 af Vilh. Bøch. Indre-Missionær Jens
Holt og Moe ville tale. — Møde i Skoven Kl.
2 (Gaardejer Niels Mathiasens Stov ved Nørrestov;
imaa Flag anviser Pladsen for Vejen).

Avisomtale dagen efter i Vejle Amts Folkeblad

Et nyt Missionshus i Bred-
balle blev i Gaar indviet. Huset
ligger i Bredballe By; det har kostet
mellem 3 og 4000 Kr.

Ved Indvielsehøjtideligheden i Gaar
Førmiddag var Huset fuldt af Til-
hører. Præsterne Wilhelm Bøch og
Melby fra Vejle samt Missionær
Holt, Tølv, talte. Vilh. Bøch,
der holdt en meget smuk Tale om de
mange Doliger, Jesus har i sin Faders
Hus her nede paa Joren blandt de
hellige, lod i Indvielsefestalen Tilhørerne
vide, at de, der havde rejst dette Hus,
var Jesu Disciple, de andre ikke.

Om Eftermiddagen afholdtes Møde
i Lars Fredeciusens Stov paa en til-
saadant Brug særdeles heldig Plads.
Der var her samlet 3—400 Mennesker.
Vilh. Bøch holdt en Prædiken paa om-
trent 2 Timer. Den var, som Præ-
dikener af den Mand altid er, vel sam-
mentsmret og fulgtes af Tilhørerne
med stor Opmærksomhed. Talerens
Hensigt var den, at han vilde vise
gjennem Jesu Signelser, at Gimmeriges

lige deri blev iagttaget fra forskjellige
Eider saaledes, at der i hver af Sig-
nelferne pegedes paa noget særligt. I
Signelsen om Skatten var det Rig-
dommen ved at være et Guds Varn,
der pegedes paa; i Signelsen om
Perlen var det Skønheden og i Sig-
nelsen om Surdejen var det efter
N. Ns. Forklaring Faren for Sundens
Indtrængning i de helliges Levnet. Sur-
dejen mener N. N. nemlig maa være
Villedet paa noget andet. Kvinden er
Menigheden, Kristi Brud, og de 3
Maader Mel er de helliges Nærings-
midler: Tro, Haab og Kjærlighed.

Efter Mødet i Skoven var det Me-
ningen at begynde igjen Kl. 7 i Mis-
sionshuset. Varede dette Møde blot 3
Timer, saa har Tilhørerne allsaa i
Gaar lyttet til Talerens Ord i 10—12
Timer paa en Dag. Det synes næsten
at være lovlig meget paa en Gang.

Uddrag af kapitlet om sognets kirkelige forhold i bogen "Hornstrup Sogn" af Marius Hansen (1949)

Andre Dele af Sognet grænser til Øster Snede og Engom Sogne; fra disse to Sogne er der i Tiden sket betydelig Paa-virkning af vort kirkelige Liv. Øster Snede Sogn, et af de »stærke Jyders Hjemsteder«, har præget Indre Missions Venner i Hornstrup, ligesom alvorlige Mænd og Kvinder i Engom Sogn paavirkede Mænd og Kvinder her i Sognets sydlige Del Bredballe Fogderi.

Da den første »Pigeforening« dannedes her, det var i 1891, var det en Fællesforening for Dele af Hornstrup og Engom Sogne; den hed: Pigeforeningen for Bredal og Bredballe; den lededes af Husmand Jørgen Hansen og Hustru Marie, f. Møller. Foreningen blev senere til den nuværende K.F.U.K., der ledes af Fru Agnes Nielsen, Bredballe Mølle.

— — —

Missionshuset i Bredballe, »Bethlehem«, byggedes i 1889. Det var tænkt benyttet til noget mere end just til Samlingssted for Indre Missions Venner. Bredballe havde jo ingen Kirke, og man tænkte da paa at bruge det til Daab; men dette kunde ikke tillades, og Huset blev tilskødet Indre Mission.

I Tilknytning til Huset dannedes en »Kristelig Ynglingeforening«, hvis første Ledere var Tjenestekarlene Niels Gravesen og Frederik Sørensen, sidstnævnte blev senere Lærer i en Menneskealder i Vinding ved Bryrup. De samme unge Mænd stiftede og ledede den første Søndagsskole her. Den videreførtes i en lang Aarrække af Gaardejer Niels Mathiasen i Enggaard. Den ledes for Tiden af Tømrer Axel Nielsen, Solbakken, og af Fru Købmand Marie Nielsen, Bredballe Handelsplads. Den nævnte Ynglingeforening, nu K.F.U.M., lededes i mange Aar af Murermester Niels Bentsen Nielsen, Nova. Den nuværende Leder er Gaardejer Konrad Nielsen, Boelskilde.

Uddrag af '100 års jubilæumsskrift' (1989).

Man kan nok tilskrive den åndelige vækkelse i Øster Snede sogn 'de stærke jyder' en vis andel i Bredballes kirkelige og kristelige liv. Man havde forsøgt mange gange at få sognet her udskilt fra Vejle, men det havde lange udsigter. Ansøgninger fra 1886 og 1888 blev besvaret med, at der ville gå en halv snes år eller mere, inden det kunne ske. Og det skete først i 1905 efter pastor Melbyes død. Man ønskede da et samlingssted nærmere end kirkerne, og den lille kreds her begyndte da at tænke på et missionshus og forhørte sig, om det måtte bruges som en slags anneks eller kapel, men det kunne ikke tillades, når det ikke var indviet til kirkelige handlinger. Og huset blev så tilskødet Indre Mission.

Men med husmand Boegh, arbejdsmand Rasmus Jensen og møller Niels Chr. Nielsen som foregangsmænd gik man i gang med sagen. Grunden blev skænket af gårdejer og senere mangeårig sognefoged Martin Hansen, og der blev mange, der både hjalp til med byggeriet, men også med penge og gaver støttede projektet.

Marie og Martin Hansen – skænkede grunden til Missionshuset.

BREDBALLE K.F.U.M. & K.
SAMLET DELVIS.
TIL HØJRE LEDERNE AGNES
NIELSEN & KONRAD NIELSEN
STÅENDE JOHANNE NIELSEN
MØLLEN. SIDDENDE FORAN FRU
MAGDA NIELSEN MED BØRNENE
KIRSTEN & MAX:

Bidrag fra Johannes Winther, Kirkebakken 64. (tidl. Toftegården) Tanker om husets drift m.v.

Før Missionshuset blev renoveret (1981) var indgangen i gavlen ud mod vejen.

Ved hver side af døren stod 2 lindetræer. Inde i forrummet var der over døren ind til mødesalen et skilt med et skriftsted.

Til venstre var der en knagerække, hvor man hængte sit tøj. Til højre var der en dør ind til køkkenet, hvor der var en lem til kælderen (viktualie-rum).

Ved siden af døren var der en slags papirblok, hvor navnene på de der kom i Søndagsskolen blev skrevet. De der kom flest gange fik en præmie. – Aksel Nielsen, Marie 'Købmand' og Jens Kjær Mortensen ledte Søndagsskolen. (i 1950'erne og frem).

Inden for døren til mødesalen var der en bøsse, hvor man lagde penge i, når man gik fra mødet.

I midten af salen var der en række bænke. Tidligere stod de langs væggene. For endegavlen var talerstolen og ved siden af stod et orgel. – Formand for IM i Bredballe var Niels Bentsen (1939-1963).

Missionshusets opvarmning kom fra en kakkellovn. Brændsel hertil sørgede Jens Kjær Nielsen for (Jens 'Møller' - boede i Møllen, deraf kaldenavnet). Og når der skulle være møde, sørgede hans kone Agnes og Jens også for det. Skulle der være fest med kaffe, trådte Signe til. Hun boede i nærheden (vist Bredballe Byvej 10). Sådan kørte Missionshuset – alt sammen uden beregning.

I disse år var der tanker om at bygge et nyt tidssvarende missionshus ovre mod Karl Møllers (Aksel Hansens) gård 'Enggården' – disse tanker og ideer gik i sig selv. I dag er der boliger for handicappede.

Hvorfor blev Missionshuset egentligt bygget her i Bredballe i sin tid (1889) ? Årsagen kan jo have været den, at IM-formand i Danmark Vilhelm Beck havde en bror Chr. Beck og svigerinde Signe, der boede oppe på 'Birkely' – en lille ejendom med jorden plantet til med frugttræer. I dag bebos den af vores gamle statsminister Poul Hartlings søn, Ole Hartling med familie.

Bidrag fra Margrethe Studstrup, Boesvangen 35. (tidl. Bredballe Handelsplads) **Tanker om husets indretning m.v.**

Før restaureringen (1967-68) bestod huset af de oprindelige rum – store sal, lille sal og køkken. Toilet var et 'bette hus' omme bag ved – mørkt og uhyggeligt.

Forholdene i køkkenet var som følger:

- ingen vand indlagt – 'Mølleren' kom med en transportspand med vand.
- køkkenvask uden kloak afløb (ud gennem rør i muren).
- ingen skabe, kun åbne hylder, hvilket gjorde at alt blev støvet og måtte vaskes grundigt af ved sæsonstart.
- kogeapparater var gasblus – når en flaske var tom, havde 'Mølleren' en reserve, som han byttede med.

Den lille sal var tillige indgang og garderobe.

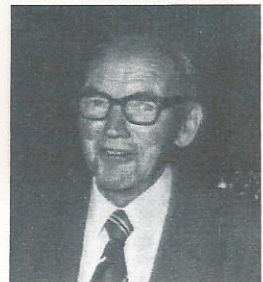
I den store sal var interiøret som følger:

- træbænke med og uden rygstød (hynder var et ukendt begreb)
- bordene var løse bukke med bordplader. Bukkene var af forskellig højde og pladerne var af forskellig bredde. Kun de indviede, bl.a. 'Mølleren' vidste lige hvordan de skulle stilles op. Det skete ved fester og lignende.
- en stor tyk kakkelovn, der ikke kunne varme salen ordentlig op, når kulden bed udenfor. Så man vendte hjem fra møderne med fødder som isklumper.
- gulvene var hvidskurede trægulve – med træk fra undergulvet, rigtig fodkoldt var der.
- gardiner bestod af kapper af et rødt stof (måske fløjl) med klunker i kanten, var knap brede nok til at dække vinduerne.

Der var ikke kaffe ved møderne, det vigtigste var talen og salmesangen. Man sad i frakker på de hårde træbænke. Når mødet var forbi, blev nogle udvalgte inviteret med hjem til kaffe hos arrangørerne sammen med taleren – en skik nogle var enige om, at der absolut skulle ændres på efter restaureringen sidst i tresserne.

I den periode var der vist nok kun et møde hver måned. KFUM og KFUK havde deres møder i private hjem. Tidligere holdtes møderne hver for sig (mænd og kvinder). Senere blev det fælles og her kunne antallet af møde-deltagere være 30 – 40.

Jens Kjær Nielsen "Mølleren", hvis engagement i husets ve og vel var beundringsværdigt.

Efter restaureringen sluttede de unge op om Missionshusets møder, der nu var to gange om måneden. Ikke ualmindeligt at der kom op mod 70 unge og ældre for at deltage og mødes der.

I den lille sal holdt Søndagsskolen deres møder. Det var ikke særlig godt – dårlig opvarmning m.v. Ved restaureringen blev der installeret oliefy, og så kunne den store sal bruges, og det var et kæmpe fremskridt. Der blev også købt 8 mands borde, stole og rigtige gardiner, der kunne trækkes for. Nye lamper blev monteret. Gulvet blev ferniseret og væggene blev malet. Tidligere var væggene kalkede, og før man malede blev der repareret med spandervis af polyfilla. Loftet blev ligeledes malet med farvevalg efter rådgivning fra en fagperson (Stjernholm). Kanten langs væggene blev malet sort og selve buen blev himmelblå. I køkkenet blev der lagt vand ind, og der blev monteret stofforhæng foran porcelænsHYLDERNE. Som nævnt havde Søndagsskolen sine møder i Missionshuset, men senere - først i 70'erne - flyttede den op i den gamle skole (over for kirken). Efterhånden kom der så mange børn, at man delte dem i 2 hold. Søndagsskolens fester blev stadig holdt i Missionshuset – fastelavnsfest og en forårsfest. Julefesten blev holdt om eftermiddagen og samlede mange både børn og voksne. Juletræsfoden var i mange år et vognhjul, som træet blev kilet solidt fast i - 'Møllerens' faste job. – Ligeledes lavede han også selve juletræet pænere og symmetrisk ved at bore en gren fast på 'et åbent' sted. Af andre arrangementer skal nævnes basarerne, der voksede sig rigtig store med masser af boder og lotterisalg. De fleste gaver fremstillet og skænket af frivillighedens vej. Overskuddet herfra gik til 'fadderskab for indiske børn'. Ved de forskellige jubilæumsfester i den periode, 80 – 90 – 100 år, har huset været fyldt til bristepunktet, hvilket vil sige op til 120 deltagere.

Bidrag fra Vagner Videbæk, Bjerreager 44. (tidl. købmand på Strandvejen)

Arbejdet i og ud fra Missionshuset (uddrag af 100 år Jubilæumsskrift 1989).

De aktiviteter, der har været i Missionshuset og som er udgået herfra, er jo i første række opbyggelige samtalemøder og almindelige missionsmøder med taler af lægmænd, missionærer, præster og andre tilknyttet kirkelige organisationer. Endvidere har der været afholdt bedemøder, en møderække som oftest kaldt missionsuge over 3-4 dage. Ved alle disse møder indgik sange som en væsentlig del af forkyndelsen, og der har også været underholdning med musik og sangkor. Også et tilbagevendende møde i mange år skal nævnes. Det blev afholdt i forsamlingshuset særlig for strandens fiskerbefolkning og mest med en sømandsmissionær som taler og med underholdning af fru Hvirrings strengekor. 'Pigeforeningen' – den senere KFUK for Bredballe og Bredal – blev dannet i 1891 og blev ledet af husmand Jørgen Hansen og hustru Marie f. Møller. Senere mangeårig leder var Agnes Nielsen, Bredballe Mølle.

I tilknytning til Missionshuset dannedes også en 'kristelig ynglingeforening' forløber for KFUM. Her var de første ledere tjenestekarlene Niels Graversen og Frederik Sørensen. Sidstnævnte blev senere lærer i en menneskealder i Vinding ved Bryrup. I mange år var det Niels Bentsen Nielsen og senere Konrad Nielsen, der var ledere. I mange år holdt man noget, man kaldte novemberfest. Det var for at invitere de unge piger og karle, der havde skiftet plads ved november (skiftedag), med til de forskellige møder, at man holdt denne velkomstfest. Og så holdt man før i tiden en konfirmationsfest for de unge, for dermed at invitere dem til de forskellige møder og arrangementer.

De grønne spejdere har også påbegyndt deres virksomhed i Missionshuset inden de fik selvstændige lokaler. Andre kredse har også sin oprindelse i Missionshuset. Det gælder ydremissionskredsene, en kvindekreds og en blandet DMS-kreds. Den sidste er desværre i opløsning, men der er for nogle år siden startet en Santal-kreds, efter at familien Egedal fra Bredballe rejste ud til missionærgerningen i Bangladesh. Og endelig er der noget der hedder bibelkredse. På forstander Søndbergs (skolehjemmet) foranledning dannedes midt i 50'erne den første, som mest bestod af ældre. Men med de mange yngre tilflyttere blev der basis for først én, som fik så stor tilgang, at man delte den til to, og det sidste er, at endnu en deling har fostret én mere.

Bidrag Arne Kjær Mortensen, Damager 7.

Sådan husker jeg søndagsskolen.

Hvornår mine relationer til Bredballe Missionshus startede husker jeg ikke. Men det må have været i 1946, da jeg med mine forældre og søskende flyttede fra Børkop til Bredballe, og herefter kom med i søndagsskolen.

Jeg mindes denne periode med stor glæde, og som en helt naturlig del af min opvækst. Der var ingen tvang, det var heller ikke nødvendigt, for man fulgtes jo bare med de andre, som man legede med til daglig. Stedet, hvor Missionshuset lå, var et ofte benyttet samlingssted for især os drenge.

Dengang var indgangsdøren til Missionshuset, nemlig i gavlen ud mod vejen - midt imellem to store lindetræer, der var som skabt til at være et fodboldmål.

Søndagsskolen var dengang altid fra kl. 10 til 11, altså tidsrummet hvor de voksne var i kirke (børn var dengang kun sjældent med i kirken)

Vi var vel en 20 til 25 børn hver gang i den lille sal, der også opfyldte rollen som garderobe, når den store sal var i brug.

Vi sad på umagelige træbænke uden rygstød og fik fortalt bibelhistorie af Marie Nielsen (eller Marie "Købmand" som hun var bedre kendt som), Kristian Dahl og Karen - og Viggo Jørgensen samt flere andre, der havde påtaget sig denne opgave. Man forklejner vist ikke nogen ved at sige at Marie "Købmand" var den samlende midtpunkt blandt lederne.

Alle fortalte de bibelhistorie, så det blev levende for os, og jeg erindrer kun sjældent, at det var nødvendigt at bede os være rolige, selv om vi jo kun var børn.

Vi sang også, og især "Ingen er så tryk i fare" og "Her kommer Jesus dine små" står frisk i erindringen.

Når timen var på det sidste, kom "negerdrengen" eller "nikkedrengen" frem. Det var en indsamlingskasse til børn i de fattige lande.

Ovenpå sad en lille negerdreng, og via en lille anordning, derunder hvor man puttede penge i, kunne han nikke som tak for de mønter vi havde med hjemmefra, jeg husker ikke beløbene, men 5 ørene var gode, de kunne give et rigtig godt nik.

Politisk ukorrekt ville vi selvfølgelig sige i dag, men sådan følte vil det bestemt ikke dengang.

Så var der Søndagsskolens juletræsfest; altid den 29. december, 5. juledag om eftermiddagen, herunder leg omkring træet med "Tornerose var et vakkert barn" og "Jeg gik mig over sø og land". Der var godtepose og præmie til dem, der havde været i søndagsskolen flest gange hen over året.

Det kunne være et puslespil eller lignende, men man skulle i hvert fald op på 47 til 50 søndage, hvis man ville gøre sig håb om en præmie.

Det vidner selvfølgelig om trofasthed, men vel også om, at familierne ikke var af sted til alt muligt som i dag.

Det jeg lærte dengang, føler jeg som en slags ballast i livet, som jeg meget nødig ville undvære.

Møde i salen – efter 1981 (talerstolen flyttet til modsatte ende)

*Søndagsskolebørn på vej til høstgudstjeneste ca. år 1980
(ledere Lissa Møller og Margrethe Studstrup)*

Søndagsskoleudflugt ca. år 1978

Missionshusets jubilæer

25 år i 1914

I Anledning af Bredballe Missionshus' 25-årige Jubilæum afholdes der — om Gud vil — Torsdag den 10. September Gudstjeneste i Kirken om Eftm. Kl. 2 af Pastor Eghoff og Pastor Pedersen fra Tommerup, og Møder i Missionshuset Kl. 8¹/₂, hvor Indremissionær Martin Rasmussen taler, hvortil alle venligst indbydes.
1921

50 år i 1939

Jubilæumsfest
i Bredballe Missionshus
Søndag d. 10. ds. Kl. 19 taler Pastor Sørensen, Vejle, i Kirken. Derefter Samvær i Missionshuset. Strengekorset medvirker. — Velkommen.

75 år i 1964 er ikke markeret, men i de efterfølgende år var man aktiv med renovering af huset (se Margrethe Studstrups indlæg) indvielsesfest blev afholdt i marts 1968.

90 år i 1979 blev markeret med fest i Missionshuset samtidig også for Søndagsskolen. Mange børn, unge og ældre havde fyldt festsalen, da Peder Bang Jakobsen bød velkommen. Hilsen og tale til Søndagsskolen blev holdt af Lissi Wengel. Medlem af IM's hovedbestyrelse Hans Jørgen Wengel holdt festtalen.

Mindet blev nogle af pionererne i husets lange levetid. Forstander A.M. Søndberg fremhævede Niels Bentsen for et langt formandskab (24 år) og huskede navnlig hans stilfærdige ord: "Det er ikke det, man giver væk, at man bliver fattig af,"

Marie 'købmand' (Nielsen) mindedes Søndagsskolens udflugter og fester med taknemmelighed og glæde. Hun anbefalede varmt det at være med i søndagsskolearbejdet til de unge, der var aktive i arbejdet ved 90-års jubilæet.

Møller Jens Kjær Nielsen mindedes de der var med ved indvielsen for 90 år siden og hver plantede et træ ved hovedindgangen — hans egen far Niels Chr. Nielsen og Niels Mathiesen.

Sognepræst Rolf Slot-Henriksen afsluttede dagen med henvisning til Salme 100 — der taler om glædessang, tak og pris.

100 år i 1989

Dagen begyndte med festgudstjeneste i Bredballe Kirke hvor sognets præster Agnete Gimsing og Rolf Slot-Henriksen medvirkede. Derefter sammenkomst i Missionshuset med program for både børn og voksne.

I dagens anledning var der gaver, telegrammer og hilsener fra nær og fjern.

100 års jubilæum i BREDBALLE MISSIONSHUS og BREDBALLE SØNDAGSSKOLE

Søndag den 10. september 1989

- Kl. 10 Festgudstjeneste i Bredballe Kirke v/ begge præster
- Kl. 12 Samvær i missionshuset ved et frokostbord - Tilmelding til dette senest 4. september på tlf. 75 81 67 01 eller 75 81 64 41
- Kl. 14 Jubilæumstale v/ Hans Jørgen Vengel, Løgstør (tidl. Bredballe). Derefter kaffebord og ordet frit.
- Kl. 13 I tilstødende lokaliteter tale og underholdning for børnene v/ Axel Kristiansen, Åbenrå, og derefter sodavand m.m.

Fra Carl Johan Neergaard (sognepræst i Bredballe 1963 til 1977) denne hilsen :

8/9 1989.

Kære venner i missionshuset
og søndagsskolen i Bredballe.

Så holder I 100 års jubilæum. Rigtig mange tak for invitationen til at være med på søndag.

Vi er meget bide af at måtte mælde jer, idet vi den dag er på studietur med menighedsrådet.

Vi ville hellere have været sammen med jer!

Jeg tænker med glæde tilbage på mange aftener i missionshuset og ikke mindst gør taknemmelighed til jer dygtige medarbejdere ved søndagsskolen.

Vi håber, I må få en god dag og videre Guds velsignelse med jer og arbejdet.

Kærlig hilsen, Signe og Carl Johan Neergaard

Bidrag fra Per Overgaard, Grønager 18 Bogsalg

Den 2. november 1994 fik vi bemyndigelsen af Indre Mission i Danmark, til at sælge bøger i Bredballe Missionshus. Tilladelsen giver os lov til at forhandle bøger, skrifter og musik fra Lohses forlag samt fra de af IM godkendte forlag som findes. Dette bevirker, at vi i dag har et pænt udvalg af kristne bøger og musik i Missionshuset. Det man køber anvendes til personlig brug og gaver med videre. Udvalget af bøger henvender sig til både børn, unge, voksne og ældre.

Inden vi fik bemyndigelsen af IM, havde missionærerne gerne et lille bogudvalg med, når de kom på besøg i Missionshuset eller hvis de kom på husbesøg, som regel op til jul.

Kendskabet og udbredelsen af bøgerne var dengang mere begrænset end det er i dag. Nu kan vi præsentere nyhederne, så snart de bliver udgivet af forlaget. I forbindelse med nyhedsudsendelser bliver der omdelt en lille nyhedsfolder, som er med til at vække interessen hos køberne.

Dansk kultur har gennem generationer været præget af kirke og tro – 2 emner, der stadig optager os danskere i stigende grad.

Vi omgiver os alle med bøger. Bøger kan inspirere os, bøger kan underholde os, bøger kan oplyse os, bøger kan skræmme os, bøger kan begejstre os og bøger er god mission – så velkommen til bøgernes vidunderlige verden på bogbordet i missionshuset.

Læs, læs og bliv klog! - som et gammelt ordsprog siger.

Missionshusets bestyrelse og hjælpere

Gennem tiden er der mange mennesker, der har været engageret i og ud fra Missionshuset – nogle som de drivende kræfter i bestyrelsesarbejdet, medens andre har taget sig af praktiske gøremål med vedligeholdelse af huset. Andre har, og det er ikke i hundredvis men i tusindvis, lige bagt 'en kage' og lavet kaffe, når der var et arrangement.

Nævnes skal bestyrelsesformændene fra husets start i 1889:

		Antal år som formand
- 1889	missionær Fr. Moe, Vejle.	6 år
- 1895	gdr. Niels Mathiesen	24 år
- 1919	møller Niels Chr. Nielsen	8 år
- 1927	gdr. Niels Nielsen	4 år
- 1931	(oplysning mangler)	2 år
- 1933	gdr. Carl Møller Pedersen	6 år
- 1939	murer Niels Bentsen Nielsen	24 år
- 1963	forstander A.M. Søndberg	4 år
- 1967	gdr. Peder Bang Jakobsen	11 år
- 1978	tømrer Christen Olesen	6 år
- 1984	prod.pl.chef Svend Å. Meldgaard	4 år
- 1988	pædagog Margrethe Studstrup	

I de senere år (fra 1988) har det været 'på mode' ikke at have en formand, men drive bestyrelsesarbejdet med en kollektiv ledelsesform.

Af ledere for 'pige-kreds' - 'ynglinge-kreds' – KFUK – KFUM – Ydremissionskredse - 'Søndagsskolen' - 'Sangkor' m.v. kunne sikkert nævnes mange personer, der gennem tiderne har været engageret i arbejdet, men 'ingen nævnt ingen glemt' bliver taget i anvendelse i denne situation.

En stor TAK at fremføre for trofasthed til de, der trak de lange og tunge læs.

Aktiviteter i forbindelse med Missionshuset

Aftenmøder kl.19.30

Den anden og fjerde onsdag i måneden, sommerferie og højtider undtaget.
Dertil kredsmøde (Vejle-opland) i Vejle Missionshus på Olgasvej

Eftermiddagsmøder kl. 14.30/15.00

holdes på tirsdage 1 gang om måneden.

Legestuen

Tirsdage kl. 9.00 – 12.00 i Vejle Missionshus

Børn med forældre o.a. 'hygger sig på bedste vis'.

Børneklubben

Hver fredag kl. 16.00 – 17.30 i Sognegården

Børn i alderen 4 – 10 år.

Torsdagsklubben

Hver torsdag kl. 19.00 – 21.00 i Sognegården

Børn fra 5. – 7. skoleklasse.

KFUM-Spejdernes julebasar

Årlig ved adventstide.

Musik og bøger – med kristen indhold
kan besigtiges og købes i Missionshuset
ved møderne eller efter aftale.

Telefonandagt kan her i området høres på 7582 3360.

Bestyrelsen for IM i Bredballe består i år 2004 af:

Thomas Nielsen	Kornager 31	Bredballe
Karen Kristensen	Kornager 76	Bredballe
Christen Olesen	Fidalvej 15	Hornstrup
Marianne Larsen	Grønager 7	Bredballe
Svend Aage Hansen	Kildeparken 31	Bredballe
Jenny Sørensen	Boesvangen 46	Bredballe

Efterskrift

Lader man tankerne gå tilbage - de cirka 115 år - siden missionshuset blev bygget og sammenligner med nutiden, er der kolossale forskelle på stort set alle forhold. De, der levede dengang, levede såvel som generationer til alle tider har gjort det, i såkaldte 'moderne tider'. Fortid, nutid og fremtid var begreber, som var og er afstemt efter tidligere generationers overleveringer, kombineret med de historiske kendsgerninger og herskende politiske, religiøse, teknologiske og landskabs/klimamæssige vilkår.

Dengang var f.eks. Danmarks befolkningstal ca. 2,5 millioner mod vore dages det dobbelte 5 millioner.

Der har været 5 monarker (konger/dronning) siden

Christian 9.	1863 - 1906
Frederik 8.	1906 - 1912
Christian 10.	1912 - 1947
Frederik 9.	1947 - 1972
Margrethe 2.	1972 -

Erhvervs- vilkårene er ændret fra landbrug/håndværker til industri og informations-teknologisk samfundsindretning.

Indenrigspolitisk har der været store ændringer. Fra to-kammer system (Landsting og Folketing) til 1-kammersystem med kun Folketing.

Grundlovsændringer (1915, 1953) - adskillige folkeafstemninger om bl.a. EF/EU.

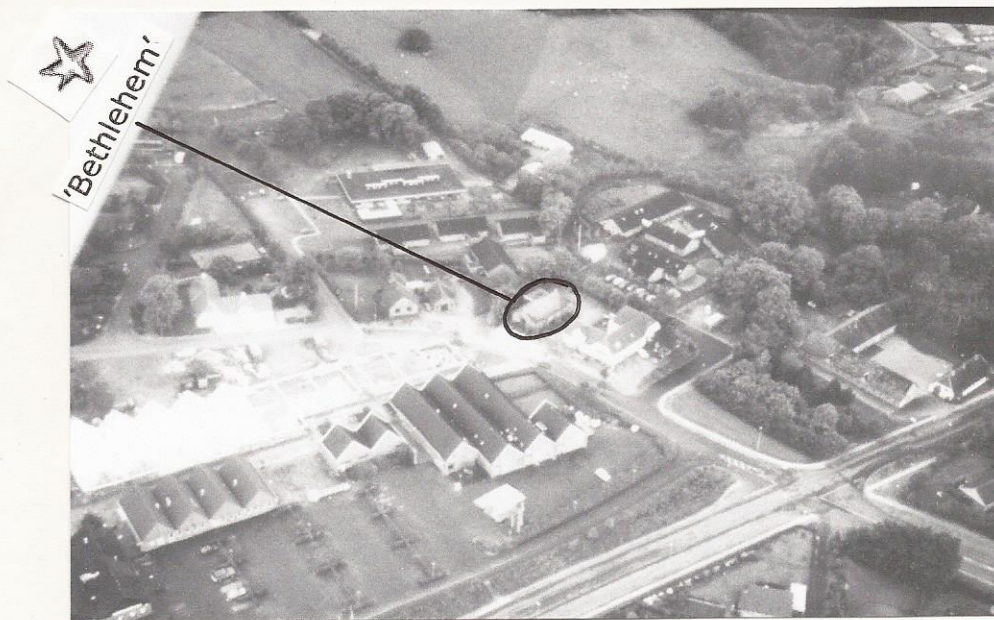
Det religiøse landskab har gennemgået forandringer, der - set med nogles briller - må betegnes: til ukendelighed.

Dengang var grundlæggende begreber om kristendom en selvfølgelig paratviden og udenadslære af Luthers lille Katekismus, salmevers, Trosbekendelse og Fadervor hørte til hverdags ritualer og terperi. Autoritetstroen var dominerende med skyldig respekt for præst og degn. Skabelsesberetningen på Bibelens første blade blev ikke anfægtet med samme videnskabelige påstande som i de senere år. Man holdt sig til Bjergrprædikernes saligprisninger og ens 'barnetro' blev det, man levede og døde på.

I kølvandet heraf har de moralske begreber ligeledes haft enorme udsving - næsten altid som et 'for og imod' aktuelle temaer så som : Alkohol - kortspil - dans - pornografi - homoseksualitet - fri abort - revselsesret - kvindelige præster og endnu flere 'områder', der dannede grundlag for den praktiske samfundsorden og levevis.

De teknologiske ændringer kan dårlig nok opremses her, blot nogle få : damplokomotiv/jernbaner - automobil - elektricitet - telefoni - radio/TV - computer - fly/rumfart - våben/krigsmateriel - samfærdselsanlæg (til vands-lands-luften) - motorveje - broer - lufthavne m.v.

Landskabsudformningen som følge af nævnte teknologiske fremskridt - nedlæggelse af familielandbrug - udbygning af storby områder - asfalterede vejanlæg o.lign. - afvanding af vådområder - miljø forurening - naturgasnet o.m.a.

I gennem alle disse år har Bredballe Missionshus dannet de fysiske rammer for afholdelse af sammenkomster og møder med det formål 'at lytte til, hvad Guds Ord havde at tilsige om forskellige emner' ind i hverdagens gøremål - så man kunne få 'kastet lys over vejen' i gode såvel som i onde dage.

At få annammet at Gud - i går - i dag - til evig tid er den samme.

Hvad fremtiden vil byde på af muligheder for 'livet' i og omkring Bredballe Missionshus, kan der forsøges at spå om:

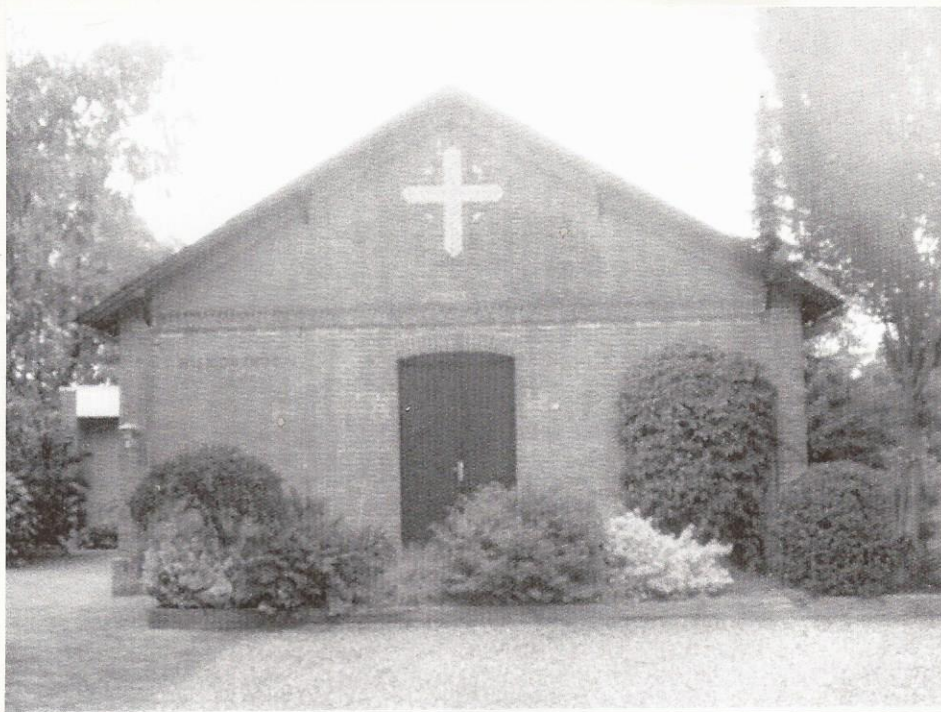
Vel vidende at mennesket spår – Gud rå'r (råder).

Et ønske for fremtiden kunne være,

- at menneskefrygt og blufærdighed om tros-spørgsmål måtte blive skubbet i baggrunden.
- at der kunne opstå en ligefrem debat og dialog generationerne imellem.
- at kristendommens grundbegreber blev et attråværdigt folkeeje.
- at omsorg for ensomme oversete mennesker var en kær pligt.
- at besindelse og livsvisdom blomstrede.
- at Guds fred som overgår al forstand må bevare hjerter og tanker i vor herre Jesus Kristus.

Thorvaldsen's Kristusfigur har plads på væggen i Missionshuset.

Og korset er vort samlingsmærke,
det blevet er vort sejerstegn,
som gøre kan de svage stærke
til hver en tid og i hver egn,
og hjælp så mange i vor by,
som under korset søgte ly.

Vagner Videbæk
(vers fra Jubilæumssang 1989)